



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Octuagesimum Nonum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

Octuagesimum Nonum Priuilegium.

- I** **C**ELESTIA gaudet priuilegio, † quod laici
 usurpantes iura Ecclesiastica veluti sacrilegi,
 per Ecclesiasticum compelluntur per uiolen-
 tiam. Communitas Bononien. usurpabat iuris-
 dictionem in quibusdam Castris, & vilis, tem-
 poralem, quæ pleno iure pertinebat ad Bono-
 nienfem Ecclesiam. Et in eius possessione Ecclesia ipsa erat
 Episcopus D. Papæ conquestus, unde mandauit, quod cum ini-
 quum sit, et quæ pro remedio peccatorum Ecclesiæ relicta,
 2 sunt, uel aliter iuste acquisita, humanis usibus applicari. † In-
 ualores ipsarum rerum, tanquam sacrilegi sunt excommuni-
 candi usque ad debitam satisfactionem. Vnde si constiterit ei
 de praemissis monitione praemissa per censuram Ecclesiasticam
 appellatione remota, compellat inuasores praedictos ab huius-
 modi cessare, & de praeteritis damnis, & iniuriis, satisfacere co-
 petenter, c. conquestus de foro competen. Ratio quæ impellit
 3 ad ita decretandum, fuit hæc. † Nam ea quæ collata sunt Ec-
 clesiæ pro remedio peccatorum, aut alio modo iuste acquisita,
 aliis usibus non sunt applicanda. Et illarum rerum inuasores
 sunt anathemates usque ad satisfactionem. Ecclesia igitur ha-
 bet hanc iurisdictionem, quod malefactores suos coram Iudice
 Ecclesiastico cum sint sacrilegi, quod crimen est Ecclesiasti-
 cum, potest conuenire. † Nam regula iuris est. Quod semel Deo
 4 dicatum est, amplius ad humanos usus applicari non debet. Et
 sciendum est, quod sacrilegium committitur in rebus non so-
 lum quando occupantur & usurpantur. Sed etiam quando Ec-
 clesia in eius bonis, seu possessione illorum bonorum molesta-
 tur, & turbatur. Et ita competit iurisdictione Ecclesiæ contra lai-
 cos ratione sacrilegii. Nec dum in ui expulsua, & ablatua,
 sed etiam in ui turbatiua. Potest ergo agi contra laicum in fo-
 ro Ecclesiastico, interdicto uti possidetis. Quoniam molestan-
 5 do laici sacrilegium committunt, cap. cum sit generale de foro
 competen. cap. licet de probat. † Quinimo, & detinentes ipsa
 bona Ecclesiæ sine uiolentia, contra tamen uoluntatem Ec-
 clesiæ, dicuntur sacrilegi, cap. si quis principium 16. q. 7. Paru-
 enim interest quo ad Deum iniuste detinere, uel alienum in-
 uade-

6 uadere cap. sꝑè de rest. spol. † Nam ea quæ collata, uel relicta sunt Ecclesie in dubio videntur data in remissionem peccatorum. Et ita debent iudicari tãquam ad pias causas relicta quod apertè probatur in capitu. Pontifices. 12. q. 3. Et in c. requisisti, de testam. Sed an isti tales sacrilegi sint excommunicati ipso iure: Et dicendum, quòd non, sed quod ueniunt excommunicandi, per sententiam, donec satisfecerint, gl. in d. c. cap. conquestus tenet. † Sacrilegium non esse ipso iure excommunicatum, sed excommunicandum. Quòd an hoc sit simpliciter, Doc. uario modo dicunt obstat quod habetur in cap. Non minus de immunit. Eccles. Et 11. q. 3. cap. canonica capi. cum pro causa de sententia excommunicat. Aliqui dixerunt, quod † uiolatores Ecclesiarum sunt ipso iure excommunicati, alii non, ut 17. q. 4. c. Quisquis, alii dicunt incendiarios, & violatores excommunicatos, alios non, Abb. & Pet. distinguunt. Aut sacrilegium committitur in personam Ecclesiasticam, & tunc sacrilegus est excommunicatus ipso iure, c. si quis suadente 17. q. 4. Aut in rem Ecclesie, & tunc excommunicandus. Aut in ipsam Ecclesiam. Tunc subdistinguitur. Aut cū incendio, & effractione, & excommunicatus est. Vnde dari potest exemplum in eo qui fregit fores Ecclesie, uel in ipsa Ecclesia aliquè oppressit. De sententia excommunicationis cap. cum pro causa, & cap. conquesti. Aut sine his, ut quia librum, uel calicem incautè dimissum ab ecclesia abstulit, tunc non est excommunicatus ipso facto, argumento cap. si. de furt. excipitur casus in cap. generali de elect. lib. 6. Vbi patet † quod occupantes custodiam sue guardiam Ecclesiarum vacantium, & bona ipsarum uacantium vsurpantes. Nam ipso facto sunt excommunicati. Item excipitur casus secundum Archidiaconum in capitu. quia sꝑè de elect. lib. 6. & sequitur in laicis occupantibus, & vsurpantibus sibi bona Ecclesiarum uacantium, cap. de laicis. 12. q. 2. Constitutio nouiter edita duo requirit. Vt quis incurrat ipso facto in excommunicationem: Vt occupet custodiã, seu guardiam, & ipsa bona. Item in quantum excommunicatio est fori contentiosi, debet strictè intelligi not. Inno. in c. cum tu de test. & idè not. in c. ad audientiam de homicid. Caueant igitur bona Ecclesiastica usurpare. Nam ueluti sacrilegi per iudicem Ecclesiasticum de satisfactione compelluntur. Et donec satisfaciant sunt anathemati ueluti sacrilegi, quia talia bona collata, uel acquisita aliis uisibus non sunt applicanda.